

PATVIRTINTA
Vilniaus lopšelio-darželio „Saulėtekis“
direktoriaus 2022 m. kovo 1 d.
įsakymu Nr. V-18 (1.8.)

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „SAULĖTEKIS“ STABILIOJO JODO PREPARATŲ ĮSIGYJIMAS, SAUGOJIMAS IR LAIKYMAS ĮSTAIGOJE BEI DALIJIMO ORGANIZAVIMAS GALIMOS BRANDUOLINĖS AR RADIOLOGINĖS AVARIJOS ATVEJU TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vilniaus lopšelis-darželis „Saulėtekis“ (toliau – Įstaiga) vadovaudamasi Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos skyrius, vadovaudamasis valstybiniu gyventojų apsaugos planu branduolinės ar radiologinės avarijos atveju, patvirtintu 2012 m. sausio 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 99 „Dėl valstybinio gyventojų apsaugos plano branduolinės ar radiologinės avarijos atveju patvirtinimo“ bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. V-1237 „Dėl Stabiliojo jodo preparatų paskirstymo savivaldybėms ir gyventojams tvarkos aprašo patvirtinimo“ reglamentuojame stabiliojo jodo preparatų įsigijimą, saugojimą ir laikymą bei dalijimo organizavimo galimos branduolinės ar radiologinės avarijos atveju tvarką ir sutikimą (leidimą) dėl preparatų dalijimo vaikams branduolinės ar radiologinės avarijos atveju (Priedas Nr. 1).

II. PAVOJAUS PASKELBIMO TVARKA

Perspėjimo organizavimas, paskelbimas ir informacijos keitimasis remiasi ESVP priedais: Nr. 7, Nr. 8 ir įstaigos direktoriaus įsakymu apie darbuotojo, atsakingo už įstaigos bendruomenės informavimą apie ekstremalią situaciją, paskyrimu. (Priedas Nr. 14 Paskirtio atsakingi asmenys 2020-09-30 įsakymas Nr. V-56).

III. DĖL STABILIOJO JODO PREPARATŲ ATSIĖMIMO, SAUGOJIMO IR IŠDALINIMO

Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracijos Civilinės saugos skyrius (toliau – Skyrius), vadovaudamasis valstybiniu gyventojų apsaugos planu branduolinės ar radiologinės avarijos atveju, patvirtintu 2012 m. sausio 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 99 „Dėl valstybinio gyventojų apsaugos plano branduolinės ar radiologinės avarijos atveju patvirtinimo“ nurodo, kad savivaldybės įstaigos yra atsakingos už stabiliojo jodo preparatų (kalio jodido tablečių) atsiėmimą, saugojimą bei išdalinimą (**išdalinimas tik branduolinės ar radiologinės avarijos atveju pasklidus radioaktyviajam jodui ir rekomendavus Vyriausybei ir (ar) Sveikatos apsaugos ministerijai**).

IV. VARTOJIMAS

Atsiradus poreikiui pradėti stabiliojo jodo preparatų (kalio jodido tablečių) dalinimą avarijos metu, jis būtų dalinamas visiems tuo metu Įstaigoje esantiems asmenims, **pirmenybę teikiant** Įstaigas lankantiems auklėtiniams (vaikams), mokiniams ar Įstaigose esantiems globotiniams ar ligoniams

(atsižvelgiant į Įstaigų veiklos pobūdį), **vėliau Įstaigų personalui, galiausiai kitiems tuo metu Įstaigų patalpose esantiems asmenims** (priklausomai nuo esamo stabiliojo jodo preparatų (kalio jodido tablečių) kiekio (pakankamumo)). Atsižvelgiant į Savivaldybės įstaigų veiklos pobūdį, ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigoms yra **skiriama vienos paros stabiliojo jodo preparatų** (kalio jodido tablečių) dozė, tuo tarpu **globos ir sveikatos priežiūros įstaigoms – dviejų parų dozė**. Reikėtų atsižvelgti ir vadovautis Vyriausybės ir (ar) Sveikatos apsaugos ministerijos teikiamomis rekomendacijomis (dėl poreikio pradėti vartoti tabletes ir rekomenduojamo jo kiekio) branduolinės ar radiologinės avarijos atveju.

V. PASKIRTŲ JODO PREPARATŲ ATSIĖMIMAS

Stabiliojo jodo preparatų (kalio jodido tablečių) atsiėmimas buvo vykdomas vyks nuo 2021 m. rugsėjo 13 d. iki spalio 29 d. Atsiėmimo (iš vaistinės) metu Įstaigos stabiliojo jodo preparatus (kalio jodido tabletes) išduodančiam vaistinės darbuotojui turėjo pateikti: 1) Įgaliojimą, patvirtintą Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. 30-2444/21 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo, globos ir sveikatos priežiūros įstaigų įgaliojimo atsiimti stabiliojo jodo preparatus“; 2) Dokumentą, patvirtinantį, kad preparatus atsiimantis asmuo yra konkrečios įstaigos atstovas. Buvo pateiktas 1 priede „Vilniaus miesto savivaldybės įstaigų sąrašas ir joms skiriamų stabiliojo jodo preparatų kiekis“ prie kiekvienos nurodytos Savivaldybės įstaigos yra pateikiamas joms skiriamų stabiliojo jodo preparatų (kalio jodido tablečių) kiekis pakuotėmis, kurių reikėjo atsiimti iš vaistinių. Vaistinių sąrašas pateiktas 2 priede „Vaistinių, kuriose galima pasiimti stabiliojo jodo preparatus, Vilniaus mieste sąrašas“.

VI. SAUGOJIMAS

Stabiliojo jodo preparatų (kalio jodido tablečių) saugojimas (laikymas) yra aprašytas vaistinio preparato informaciniame (vartojimo) lapelyje. Esant poreikiui, rekomenduojama dėl stabiliojo jodo preparatų (kalio jodido tablečių) saugojimo konsultuotis su vaistininku preparatų atsiėmimo metu. **Pagrindines stabiliojo jodo preparatų (kalio jodido tablečių) saugojimo (laikymo) instrukcijos:**

- Laikyti vaikams nepastebimoje ir nepasiekiamoje vietoje;
- Laikyti ne aukštesnėje kaip 25 °C temperatūroje;
- Laikyti gamintojo pakuotėje, kad vaistas būtų apsaugotas nuo šviesos ir drėgmės;
- Ant lizdinės plokštelės ir dėžutės po „Tinka iki/EXP“ nurodytam tinkamumo laikui pasibaigus, šio vaisto vartoti negalima. Vaistas tinkamas vartoti iki paskutinės nurodyto mėnesio dienos.

VII. KONSULTAVIMASIS

Kilus klausimams arba kieriems neaiškumams, juos galima aptarti su Vilniaus miesto savivaldybės civilinės saugos skyriaus vyriausiąja specialiste Diana Navickiene, mob. tel. +370 609 12771, el. p. diana.navickiene@vilnius.lt.

VIII. KALIO JODIDO VARTOJIMAS ĮVYKUS BRANDUOLINEI AR RADIOLOGINEI AVARIJAI

1. Kalio jodido tabletės skydliaukės apsaugai vartojamos tik tada, kai aplinkoje pasklinda radioaktyviojo jodo ir tik **tada, kai jas vartoti rekomenduoja Sveikatos apsaugos ministerija**.

2. Kalio jodido tabletes rekomenduojama vartoti likus mažiau nei 24 val. iki galimo radioaktyviojo jodo įkvėpimo ar patekimo su maistu. Blokuoti skydliaukę kalio jodidu dar yra veiksminga praėjus 2 valandoms nuo radioaktyviojo jodo įkvėpimo ar patekimo su maistu, bet ne vėliau nei praėjus 8 valandoms. Naudoti kalio jodido tabletes kitu nei nurodyta laiku gali būti žalinga.

3. Kalio jodido tablečių po 65 mg vienkartinė paros dozė įvairioms žmonių amžiaus grupėms:

Amžius	Kalio jodido tablečių vienkartinė paros dozė, mg
Naujagimiai iki 1 mėn.	16 (ketvirtis tabletės)
Kūdikiai nuo 1 mėn. iki 3 metų	32 (pusė tabletės)
Vaikai nuo 3 iki 12 metų	65 (viena tabletė)
Vaikai nuo 12 metų ir suaugusieji	130 (dvi tabletės)

4. Vienkartinė kalio jodido tablečių paros dozė apsaugo skydliaukę nuo radioaktyviojo jodo poveikio 24 valandas.

5. Naujagimiams iki 1 mėnesio amžiaus, nėščioms ir krūtimi maitinančioms moterims bei vyresniems nei 60 metų amžiaus žmonėms rekomenduojama vartoti tik vieną kalio jodido tablečių paros dozę. Kitoms gyventojų grupėms, esant nepalankiai avarinei situacijai (užsitęsęs radioaktyviųjų medžiagų išmetimui į aplinką, nėra galimybių saugiai evakuoti žmones, kt.), gali būti rekomenduojama vartoti dar vieną paros dozę.

6. Patartina kalio jodido tabletes gerti po valgio. Tabletes galima ištirpinti vandenyje ar skystuose vaikų maisto produktuose. Ištirpintos tabletės vartojamos nedelsiant, nes greitai suskyla veiklioji medžiaga.

7. Pašalinis kalio jodido tablečių poveikis pasireiškia retai, apie tai pateikiama informacija kalio jodido tablečių pakuotėje esančiame vartojimo lapelyje.

8. Skydliaukės apsaugai branduolinės ar radiologinės avarijos metu netinka vartoti vaistinėse parduodamų spiritinių ar vandeninių jodo tirpalų, purškalų su jodu, maisto papildų su jodu, nes jie neapsaugotų skydliaukės nuo radioaktyviojo jodo žalingo poveikio dėl juose esančio mažo stabiliojo jodo kiekio. Spiritinis jodo tirpalas yra skirtas tik išoriniam vartojimui – tepti ant odos. Jo veiklioji medžiaga yra ne kalio jodidas, o tiesiog jodas, kuris yra stipriai oksiduojamai ir toksiškai veikianti medžiaga, galinti sukelti cheminių audinių nudegimų ir apsinuodijimą, todėl jokiais būdais jo negalima gerti, net ir skiedžiant vandeniui.

SUTIKIMAS (leidimas)
dėl preparatų dalijimo vaikams branduolinės ar radiologinės avarijos atveju

(data)

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos skyrius, vadovaudamasis valstybiniu gyventojų apsaugos planu branduolinės ar radiologinės avarijos atveju, patvirtintu 2012 m. sausio 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 99 „Dėl valstybinio gyventojų apsaugos plano branduolinės ar radiologinės avarijos atveju patvirtinimo“ (suvestinė redakcija 2021 m. sausio 1 d.), 37.8 papunkčiu, organizavo Savivaldybės pavaldume esančių ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo, globos bei sveikatos priežiūros įstaigų aprūpinimą stabiliojo jodo preparatais (kalio jodido tabletėmis) ir norėtų atkreipti dėmesį į kelis svarbius aspektus, susijusius su tinkamu preparatų saugojimu, laikymo ir dalijimo organizavimu įstaigose.

Vadovaujantis, Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, nepilnamečiam pacientui iki 16 metų sveikatos priežiūra teikiama tik su jo atstovų sutikimu, išskyrus būtinosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo atvejus. Todėl šis Sutikimas (leidimas) skirtas organizuoti vaikų atstovų sutikimo, kad esant poreikiui vaikams būtų išduotas ir jų suvartotas jiems pagal amžių reikalingas stabiliojo jodo preparato kiekis, gavimą arba jei toks sutikimas negaunamas, pranešimą laiku (t. y. kad vaikas spėtų suvartoti stabiliojo jodo preparatą per Stabiliojo jodo preparatų paskirstymo savivaldybėms ir gyventojams tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. V-1237 „Dėl Stabiliojo jodo preparatų paskirstymo savivaldybėms ir gyventojams tvarkos aprašo patvirtinimo“, priedo 2 punkte nurodytus terminus) vaiko atstovams apie poreikį vaikui vartoti stabiliojo jodo preparatą ir šio preparato perdavimą vaiko atstovams, jei jie jo nėra įsigiję.

Vaiko atstovo vardas, pavardė	
--------------------------------------	--

pasirašydamas šį sutikimą, sutinku, kad Vilniaus lopšelis-darželis „Saulėtekis“, įstaigos kodas 190014157, buveinės adresas Genių g. 12, Vilnius, esant poreikiui (branduolinės ar radiologinės avarijos atveju (rekomendavus Vyriausybei ir (ar) Sveikatos apsaugos ministerijai, atsižvelgiant į preparatų vartojimo (pagal amžių) rekomendacijas)), atstovaujamaam vaikui būtų išduotas ir jo suvartotas jam pagal amžių reikalingas stabiliojo jodo preparato kiekis.

Atstovaujamo vaiko vardas, pavardė	
---	--

SUTINKU	
_____ Vaiko atstovo V. Pavardė, parašas	

NESUTINKU	
_____ Vaiko atstovo V. Pavardė, parašas	

Užtikriname, jog Jūsų asmens duomenys bus atsakingai tvarkomi remiantis Reglamento (ES) Nr. 2016/679 (GDAR) ir LR Asmens duomenų apsaugos įstatymo nuostatomis.